

9. SIVISTYSOSASTO

Perustehtävä ja toiminta-ajatus

Toimialue sisältää seuraavat palvelut: sivistysosaston hallinnon, perusopetuksen, Vaalan lukion, Oulujärven kansalaisopiston ja varhaiskasvatuksen. Musiikinopetusta tarjotaan kansalaisopistossa taiteen perusopetuksena ja Kainuun musiikkiopistossa.

Osaston toimintakertomus

Sivistysjohtajan katsaus

Tilivuosi 2023 sivistysosastolla toteutui selvästi alijäämäisenä. Valtuuston myöntämän ylitysoikeuden jälkeenkin talousarvio ylittyi noin 161 000 eurolla. Ylityksen syinä on muutamia tekijöitä, joita ei pystytty ennakoimaan riittävästi: ulkoiset ostopalvelut, joissa laitoshoitokulut (sijoitetut lapset) ylittyivät sekä sisäiset kulut. Voimakkain ennakoimaton kasvu tapahtui siis edelleen ostopalveluissa sijoitettujen lasten laitoshoitokustannuksissa, joita ei ole pystytty ennustamaan riittävästi tai kustannukset eivät ole olleet tiedossa talousarviota laadittaessa. Kolmas merkittävä kokonaisuus mikä ylittyi oli henkilöstökulut. Palkkojen nousukehityksen tiedostamisesta huolimatta kulujen ennakointi ei täysin onnistunut, arvioinnissa oli käytössä osittain puutteelliset tiedot. Kaikkia palkkojen osatekijöitä ei ollut ennakoitavissa eikä mukana listauksessa, mikä talousarviota laadittaessa syksyllä 2022 oli käytettävissä.

Vuosi 2023 oli edelleen oppilasmäärään hienoisen vähenemisen aikaa. Edellisestä vuodesta perusopetuksen oppilasmäärä pysyi käytännössä lähes ennallaan, lukion osalta opiskelijamäärä väheni noin 35:een. Varhaiskasvatuksessa oli kuitenkin runsaasti lapsia kirjoilla ja tilojen käyttökapasiteetti täynnä.

Perusopetukseen perustettiin uusi laaja-alaisen erityisopettajan virka, minkä haltija hoitaa myös varhaiskasvatuksen erityisopetuksen tehtäviä. Tässä virassa hoidetaan ensisijaisesti varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen erityisopettajan tehtävät. Viran perustaminen oli panostus oppilaiden tuen tarpeeseen. Varsinkin varhainen tuki ja puuttuminen saivat huomattavan parannuksen tämän myötä.

Vaalan lukion oppilasmäärä kävi huipussaan keväällä 2021, mutta lukuvuoden 2021-2022 alkaessa kääntyi jälleen laskuun. Kuluva lukuvuoden aikana sama suunta on jatkunut. Lukion markkinointiponnisteluja jatkettiin ja uutena etuna otettiin käyttöön kuntosalietu, jossa opiskelija saa maksutta käyttöönsä yhden vuoden ajaksi kuntosalin vuosikortin.

Lukion etujen säilyminen ja kehittäminen on jatkossakin tärkeää, jotta oppilaitoksen houkuttelevuus säilyy. Lukion merkitys paikkakunnallemme on hyvin keskeinen myös perusopetuksen laajan ja laadukkaan opetuksen turvaamisessa. Perustan lukion vetovoimalle luo kuitenkin panostaminen laadukkaaseen opetukseen ja hyvinvointiin.

Toimintavuonna aloitettiin lukiolla kansainväliseen Finest Future -lukio-ohjelmaan liittyvä toiminta. Tavoitteena on saada lukioon opiskelijoita ulkomailta ja siten osaltaan turvata opiskelijamäärän säilyminen hyvällä tasolla. Toinen merkittävä opiskelijaetuihin liittyvä päätös oli siis aloittaa kuntosaliedun tarjoaminen lukuvuoden 2023-2024 alusta.

Kansalaisopisto jatkoi toimintaansa pääsääntöisesti totutulla tavalla tarjoamalla kuntalaisille runsaasti erilaisia kursseja ja sitä kautta tärkeitä hyvinvointipalveluja. Osallistujamäärät nousivat samalle tasolle ja ylikin kuin aikana ennen koronavuosia. Toteutuneiden kurssien määrä oli kokonaisuudessaan selvästi suurempi kuin edellisenä vuonna. Toteutuneiden kurssien määrä ylitti positiivisesti, mikä näkyi kansalaisopiston toteumassa reippaana ylityksenä.

Varhaiskasvatusta tarjottiin edelleen kokonaan maksuttomasti. Esioppilaita oli keväällä vielä peräti kahden ryhmän verran. Muutoin lasten kokonaismäärä pysyi edellisten vuosien tasolla. Perhepäivähoidossa työskenteli yksi perhepäivähoitaja omassa kodissaan toisen työntekijän eläköidyttyä keväällä.

Myös varhaiskasvatuksessa työskenneltiin aiempaa huomattavasti enemmän maahanmuuttajataustaisten lasten kanssa. Tämä osaltaan tarkoitti uutta haastetta henkilökunnan riittävyyteen.

Sivistysosastolla on vuonna 2023 ollut edelleen käynnissä erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä hankkeita, joiden avulla on pystytty toteuttamaan yhteistyötä ja kehittämistoimintaa. Kansaivälisyshankkeista merkittävä on Nordplus Junior- hanke yhteistyössä pohjoismaisten kumppanin kanssa. Erityisopetuksessa oli käynnissä oppimisen tuen ja inklusion kehittämisen hanke ja edelleen jatkuvana vaativan erityisen tuen, ennaltaehkäisevien toimintamallien ja varhaisen tuen kehittämisen hanke.

Opetussuunnitelmien ja erilaisten ohjeistuksien päivityksiä tehtiin vuoden varrella Opetushallituksen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Perusopetuksen OPS:aan päivitettiin kohtia, mitkä koskevat poissaolojen ehkäisemistä sekä poissaolojen suunnitelmallista seuraamista ja niihin puuttumista. Lukion puolelle tehtiin kokonaan uusi aikuisoppimäärän opetussuunnitelma, mikä mahdollistaa lukion oppimäärän saavuttamisen alle viidessä vuodessa ja pääsyn tätä kautta jatko-opintoihin niille opiskelijoille, jotka eivät saa tutkintoa valmiiksi 3,5 - 4 vuodessa.

Sivistyspalveluiden talousarvio siis ylittyi tilinpäätöksessä 161 000 eurolla, mikä selittyy pääosin henkilöstökuluilla ja ostopalvelujen voimakkaalla kasvulla. Muiden budjettiosioden osalta talousarvio toteutui pääosin hyvin.

Toimintavuoden aikana sivistysosastolle palkattiin muutamia uusia työntekijöitä. Kokonaisuutena rekrytointien onnistumiseen voi olla tyytyväinen. Haluan kiittää kaikkia osaston työntekijöitä hyvästä työstä ja vuodesta 2023!

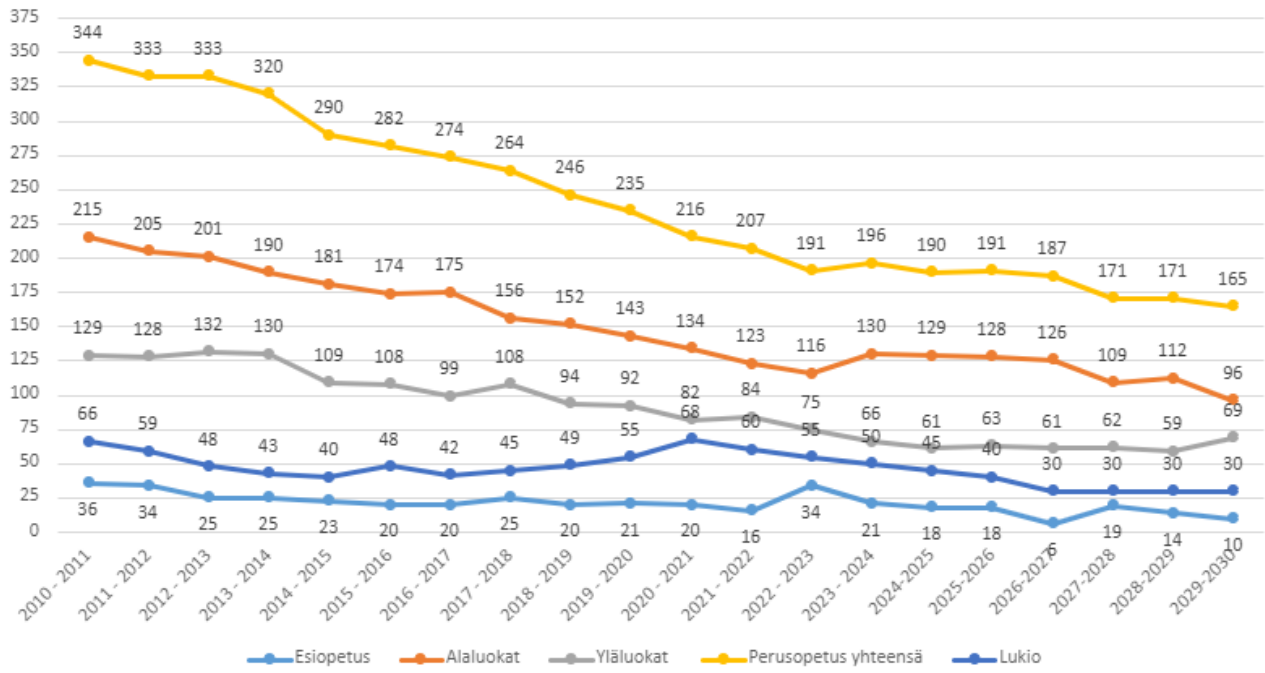
Tapani Karhu
Koulukeskuksen rehtori, sivistysjohtaja

Oppilasmäärät

Seuraavassa taulukossa on oppilaiden määriin liittyvää tilastotietoa

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Oppilasmäärät 20.9.						
Yhtenäiskoulu	223	230	208	200	197	195
Päivälukio	49	55	71	53	48	35
Yhteensä (kaikki)	297	285	279	253	245	230
Yhteensä (peruskoululaiset)	246	230	208	200	197	195
Kuljetusoppilaat 20.9.						
Yhtenäiskoulu	119	128	116	113	117	112
Esiopetus (päiväkoti)	15	14	12	8	18	12
Lukio	28	25	39	25	14	12
Yhteensä	179	167	167	146	149	136
Esioppilaiden määrä 20.9.						
Esioppilaat	20	24	21	14	34	21
Kuljetuksessa oppilaista (%)	56 %	58%	60%	58%	61%	55%
Kansalaisopisto						
Kaikki tunnit	3200	3136	2292	2200	2823	2958
Taiteen perusopetuksen tunnit	471	457	252	208	186	142
Brutto-opiskelijat	976	975	827	764	832	987
Toteutuneet kurssit	121	120	131	109	113	118

Vaalan koulujen oppilasmäärän muutos lukuvuodesta 2010-2011 lukuvuoteen 2029-2030

TOIMENPIDE 2023: LUKION OPISKELIJOIDEN KURSSEIHIN SISÄLLYTETÄÄN PAIKALLISTUNTEMUSTA JA TUTUSTUMIS- JA OPINTOMATKOJA JÄRJESTETÄÄN ROKUA GEOPARK ALUEELLE SEKÄ MUIHIN OMAN KUNNAN KOHTEISIIN.	
Valtuustokauden kärkihanke: Ainutlaatuinen Rokua Geoparkimme vetää puoleensa yhä enemmän niin kotimaisia kuin ulkomaisiakin matkailijoita ympäri vuoden.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Järjestettyjen matkojen määrä.	Tapani Karhu (Sivistysjohtaja)
Vuoden 2023 tutustumis- ja opintomatkat painottuivat kevään Nordplus Junior- hankeviikkoon, jolloin saimme vieraaksemme islantilaisia ja norjalaisia opiskelijoita. Tutustuimme mm. Pyhäkosken vesivoimalaitokseen ja Leppiniemen alueeseen sekä Metsälamminkankaan tuulivoimapuistoon. Lisäksi teimme yksittäisiä pienempiä opintomatkoja.	

TOIMENPIDE 2023: MONIPUOLINEN JA PEDAGOGISESTI PERUSTELTU VERKKOJEN JA LAITTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN KANSAINVÄLITYYSTOIMINNASSA.						
Valtuustokauden kärkihanke: Nopeat ja kattavat liikenne- ja tietoliikenneyhteydet mahdollistavat yhteyden koko maailmaan, eikä elämä Vaalassa vaadi kompromisseja tai sisällä muttia.						
Arviointimittarit				Vastuutaho		
Laitteiden määrä. Yhteyksien toimivuus.				Tapani Karhu (Sivistysjohtaja)		
Laitekanta on erittäin kattava ja hyvä ja yhteydet toimivat.						
Laitelaskelma syksy 2023						
Osasto		Älytaulu	Läppärit ja koneet	Ipadit	Chromebookit	Tulostimet
Eskarit	1	1	1	1	1	
Oranssi siipi	12		42		106	63
Harmaa opetus	3	17		8	5	4
Vihreä siipi	10		45		44	64
Lukio	8	17				2
Abittiläppärit+palv.			30			
Yhteensä opetus		34	152		169	132
Yhteensä opetus		34	152		169	132
Yhteensä opetus		34	152		169	132
Varhaiskasvatus		2	3	14		
Varhaiskasvatuksen henkilöstön koneet				4		
Yhteensä kaikki	36	159	183	132	7	

TOIMENPIDE 2023: LASTEN JA NUORTEN ÄÄNI KUULUU PÄÄTÖKSENTEOSSA, OPPILAS- JA OPISKELIJAKUNTATOIMINTA ON VIREÄÄ.	
Valtuustokauden kärkihanke: Olemme helposti lähestyttäviä ja edistämme erilaisia lähidemokratian ja osallisuuden muotoja.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Oppilas- ja opiskelijakunnan kokoontumisten määrä. Osallistujien aktiivisuus.	Tapani Karhu (Sivistysjohtaja)

Oppilaskunta yhtenäiskoululla ja ja opiskelijakunta lukiolla toimivat aktiivisesti ja kokoontuivat säännöllisesti. Osallistumisaktiivisuus vaihteli, mutta oli pääsääntöisesti hyvällä tasolla.

TOIMENPIDE 2023: KANSALAIPOISTO TARJOAA MONIPUOLISESTI LIIKUNTA- JA KULTTUURIHARRASTUKSIA VAKITUISILLE JA VAPAA-AJAN ASUKKAILLE.

Valtuustokauden kärkihanke: Panostamme vahvasti asukkaidemme ja vierailijoidemme liikunta- ja kulttuuriharrastusten ja -elämysten edistämiseen sekä omaleimaisiin tapahtumiin.

Arviointimittarit

Kurssien määrä.
Kurssilaisten määrä.

Vastuutaho

Tapani Karhu (Sivistysjohtaja)

Kansalaisopistossa toteutui vuonna 2023 yhteensä 118 kurssia ja opetusta järjestettiin yhteensä 2958 tuntia. Kurssilaisia osallistui 987 kappaletta.

TOIMENPIDE 2023: KOULUN KERHOTOIMINTA ON MONIPUOLISTA JA ERITYISESTI LIIKUNTAA HUOMIOIVA.

Valtuustokauden kärkihanke: Panostamme vahvasti asukkaidemme ja vierailijoidemme liikunta- ja kulttuuriharrastusten ja -elämysten edistämiseen sekä omaleimaisiin tapahtumiin.

Arviointimittarit

Kerhojen määrä.
Kerhojen monipuolisuus.

Vastuutaho

Tapani Karhu (Sivistysjohtaja)

Hyvin monipuolisesti kerhoja järjestettiin myös vuonna 2023.

Keväällä 2023:

Keväällä kerhoja järjestettiin neljänä päivänä yhteensä 18, joista kaksi oli suoraan liikuntakerhoja (Sähly/pesis ja Koris). Lisäksi järjestettiin kerhoja nimeltään: Oma musa, Kuvis/kässä (neljänä päivänä), Tekninen ks, Taonta, Teknologia, Koodaus, Tukioppilastoiminta, Ysigaala, Nuoriso-ohjaajan toiminta ja erilaisia lautapelejä ja visailuja (neljänä päivänä) sekä Läksykerho.

Syksyllä 2023:

Syksyllä kerhoja oli neljänä päivänä yhteensä 16, joista liikuntakerhoja oli kolme (Frisbeegolf/palloilu, Salibandy/Futsal ja Pesis/Salibandy). Tarjolla oli Kuvis/tekstiilityökerho (kahtena päivänä) ja Puukko-kerho sekä Nyt laulattaa ja Neulekahvila. Lisäksi Pelit ja visat ja Koulunuokkari (neljänä päivänä) sekä Läksykerho (kahtena päivänä) ja Saksan TET.

TOIMENPIDE 2023: HENKILÖSTÖN REKRYTOINNIN ONNISTUMINEN, KOULUTUKSEN MAHDOLLISTAMINEN JA AMMATTITAITOISEN HENKILÖKUNNAN VARMISTAMINEN.

Valtuustokauden kärkihanke: Positiivisen ja valmentavan johtamisen opeilla johdettu Vaala on tunnettu hyvänä, luotettavana ja houkuttelevana työnantajana.

Arviointimittarit

Koulutusten määrä.
Henkilöstön pätevyys.

Vastuutaho

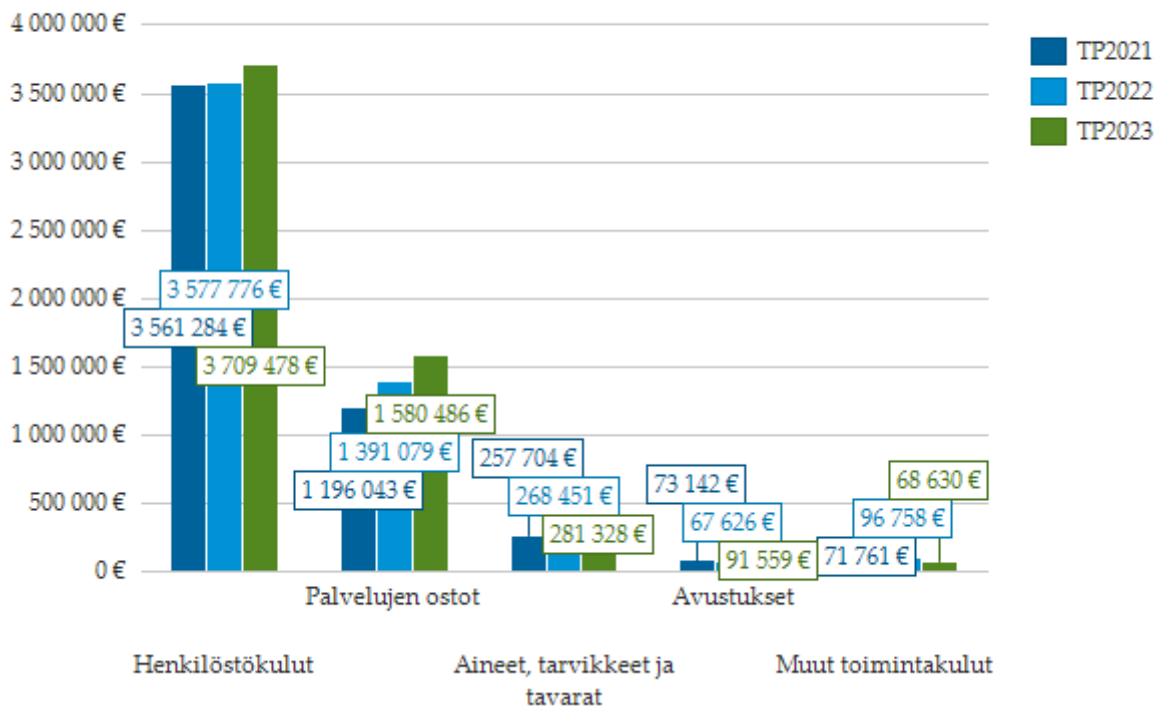
Riitta Korhonen (Varhaiskasvatuksen johtaja), Tapani Karhu (Sivistysjohtaja)

Henkilökunnan rekrytoinnissa onnistuttiin ja kaikissa vakituissa viroissa oli pätevä työntekijä. Muutamassa määräaikaissa työsuhteessa muodollisen pätevyys puuttui, mutta viranhaltijalla oli kuitenkin opettajan pätevyys. Koulutusta järjestettiin tarpeen mukaan mm. turvallisuuteen liittyvää.

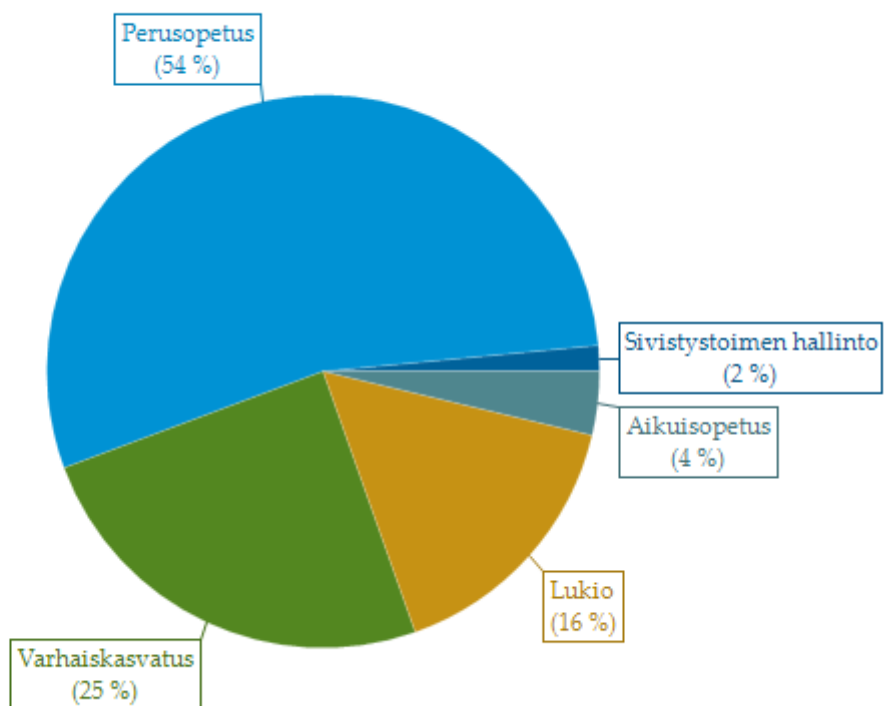
TOIMENPIDE 2023: VARHAISKASVATUS ON MAKSUTONTA, RYHMÄT TOIMIVAT AMMATTITAITOISEN HENKILÖSTÖN VETÄMINÄ, HENKILÖSTÖÄ ON RIITTÄVÄSTI.	
Valtuustokauden kärkihanke: Vaalassa on maksuton, laadukas ja yksilöllinen kasvupolku varhaiskasvatuksesta lukioon.	
Arviointimittarit	Vastuutaho
Henkilöstön määrä. Henkilöstön pätevyys.	Riitta Korhonen (Varhaiskasvatuksen johtaja), Tapani Karhu (Sivistysjohtaja)
Arviointikauden alussa sijaisten löytymisessä oli haasteita. Kesää kohti mentäessä tilanne parantui. Kaikilla sijaisilla ei ollut lain vaatimaa muodollista pätevyyttä.	

Toimintakulut

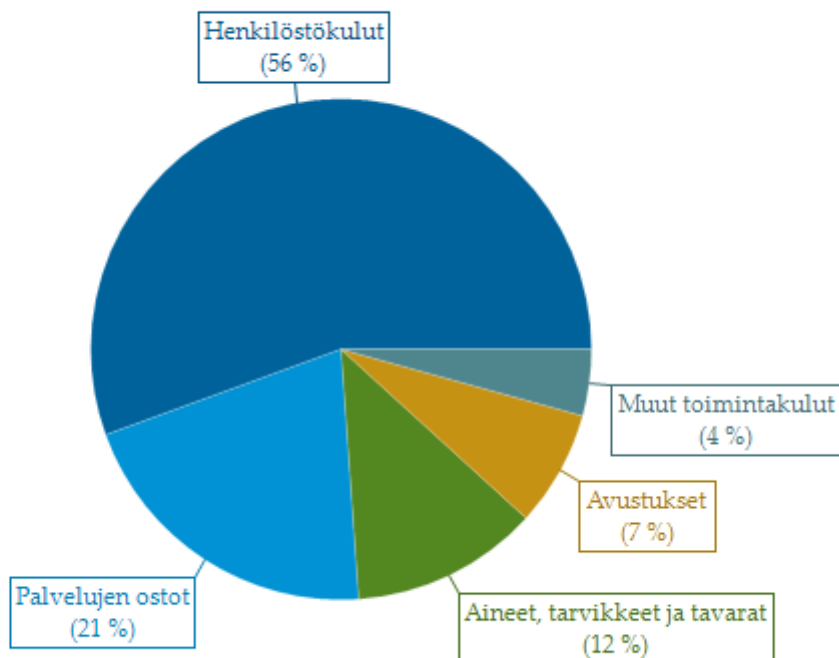
Tyhjä vuosittainen

Kulujakauma vastuualueittain

Kulujen jakautuminen

	TP2023	TA2023	TOT%	Muutos € TA2023vsTP2023	TP2022
TOIMINTATUOTOT	356 201	289 000	123,25 %	67 201	252 121
Myyntituotot	75 164	113 000	66,52 %	-37 836	63 184
Maksutuotot	66 592	55 000	121,08 %	11 592	74 980
Tuet ja avustukset	202 022	115 000	175,67 %	87 022	101 426
Muut toimintatuotot	12 423	6 000	207,05 %	6 423	12 530
TOIMINTAKULUT	-5 731 480	-5 502 980	104,15 %	-228 500	-5 401 690
Henkilöstökulut	-3 709 478	-3 592 790	103,25 %	-116 688	-3 577 776
Palvelujen ostot	-1 580 486	-1 484 640	106,46 %	-95 846	-1 391 079
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-281 328	-280 850	100,17 %	-478	-268 451
Avustukset	-91 559	-76 000	120,47 %	-15 559	-67 626
Muut toimintakulut	-68 630	-68 700	99,90 %	70	-96 758
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 375 279	-5 213 980	103,09 %	-161 299	-5 149 569

9.1. Hallinto

Perustehtävä ja toiminta-ajatus

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen tarjoamalla laadukkaita varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut. Toiminta järjestetään nykyaikaisissa, monikäyttöisissä ja terveellisissä tiloissa, joissa tilojen käyttöaste on mahdollisimman korkea. Sivistyspalvelut lisäävät osaltaan kunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä ns. kolmannen sektorin, kuten mm. paikallisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lukiokoulutuksen säilyminen paikkakunnalla, on elinvoimaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeää ja opiskelijoiden rekrytointiin panostetaan. Kansalaisopiston palvelut näkyvät arjessa keskeisenä hyvinvointia lisäävänä palveluna kuntalaisille.

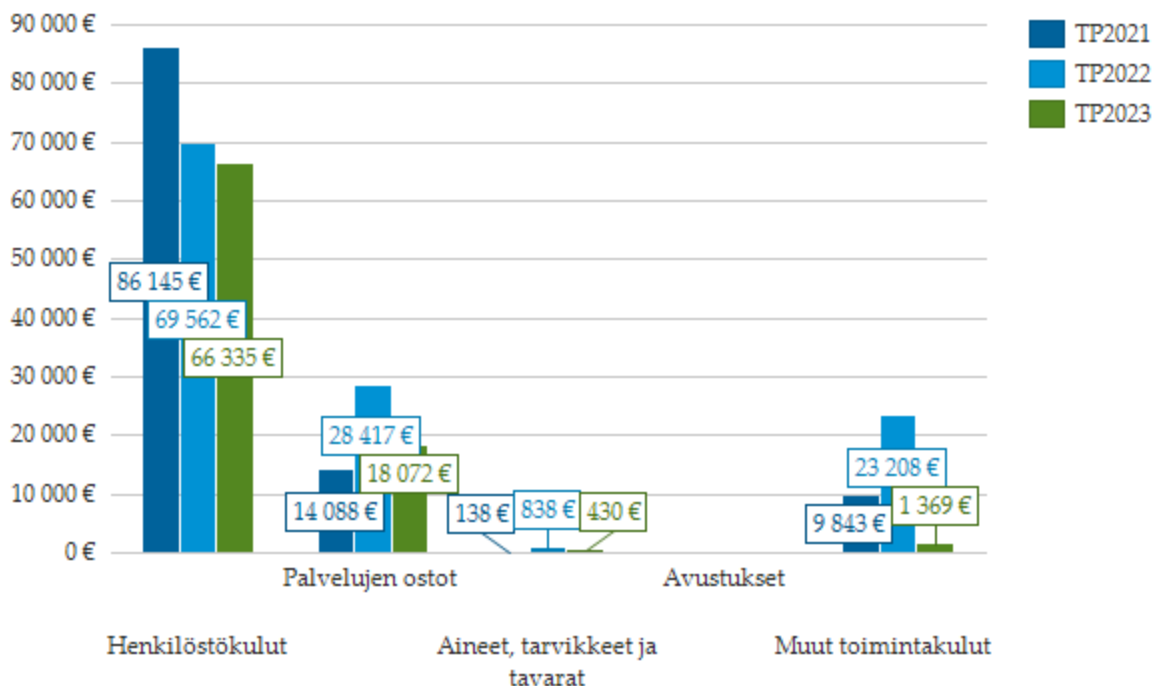
Vastuualueen toimintakertomus

Onnistuneella rekrytoinnilla pyrittiin varmistamaan osaavan henkilöstön saaminen sivistystoimen kaikille vastuualueille. Talousarvio ylittyi osaston toteumaprosentin ollessa 103,1 %. Hallinnon vastuualueella ylitys näyttää prosentuaalisesti rajulta, kate 126,7 %.

Sivistysosastolla on vuonna 2023 ollut hankkeita käynnissä, joiden avulla on pystytty toteuttamaan yhteistyötä ja kehittämistoimintaa. Kansaivälisyys Hankkeista merkittävä on Nordplus Junior- hanke yhteistyössä pohjoismaisten kumppanien kanssa. Erityisopetuksessa oli käynnissä oppimisen tuen ja inklusion kehittämisen hanke ja edelleen jatkuvana vaativan erityisen tuen, ennaltaehkäisevien toimintamallien ja varhaisen tuen kehittämisen hanke.

Toimintakulut

Tyhjä vuosittainen

	TP2023	TA2023	TOT%	Muutos € TA2023vsTP2023	TP2022
TOIMINTATUOTOT					31 304
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	-86 205	-68 020	126,74 %	-18 185	-122 024
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-86 205	-68 020	126,74 %	-18 185	-90 720
Suunnitelman mukaiset poistot					

9.2. Perusopetus

Perustehtävä ja toiminta-ajatus

Vaalan yhtenäiskoulu

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen tarjoamalla laadukkaat varhaiskasvatus ja koulutuspalvelut. Toiminta järjestetään nykyaikaisissa, monikäyttöisissä ja terveellisissä tiloissa, joissa tilojen käyttöaste on mahdollisimman korkea. Sivistyspalvelut lisää osaltaan kunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä ns. kolmannen sektorin, kuten mm. paikallisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lukiokoulutuksen säilyminen paikkakunnalla on elinvoimaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeää ja opiskelijoiden rekrytointiin panostetaan. Kansalaisopiston palvelut näkyvät arjessa keskeisenä hyvinvointia lisäävänä palveluna kuntalaisille.

Vastuualueen toimintakertomus

Vuosi 2023 toteutui perusopetuksen osalta kunnassamme yhden yhtenäisen peruskoulun toiminnan voimin. Perusopetuksen vastuualue ylitti talousarvion katteen toteuman ollessa 103,2 %.

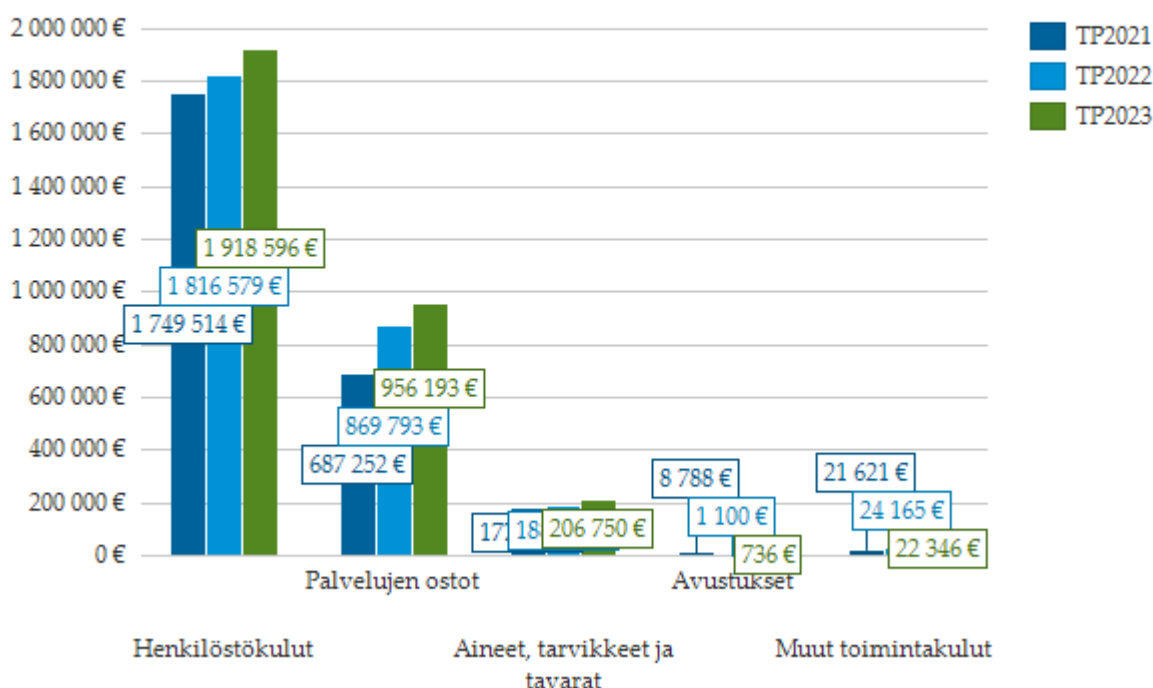
Toimintavuonna perustettiin uusi laaja-alaisen erityisopettajan virka, minkä haltija hoitaa myös varhaiskasvatuksen erityisopetuksen tehtäviä. Tässä virassa hoidetaan ensisijaisesti varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja alkuopetuksen erityisopettajan tehtävät. Viran perustaminen oli panostus oppilaiden tuen tarpeeseen. Varsinkin varhainen tuki ja puuttuminen saivat huomattavan parannuksen tämän myötä.

Talousarvion ylitystä tuli erityisen rajusti ostopalveluissa, joihin kuuluu mm. sijoitettujen lasten koulutuskustannukset. Näitä menoja ei ollut pystytty ennakoimaan talousarviota laadittaessa. Samaten henkilöstökulut ylittyivät.

Perusopetuksen oppilasmäärä tasaantui hiukan alle kahteensataaan. Ryhmäkoot olivat varsin maltilliset ja henkilöstöä saatiin rekrytoitua tarpeellinen määrä. Tukitoimiin pystyttiin satsaamaan ja osoittamaan resurssia todella hyvin.

Toimintakulut

Tyhjä vuosittainen

	TP2023	TA2023	TOT%	Muutos € TA2023vsTP2023	TP2022
TOIMINTATUOTOT	88 516	93 000	95,18 %	-4 484	60 980
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	-3 104 621	-3 002 780	103,39 %	-101 841	-2 899 605
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 016 105	-2 909 780	103,65 %	-106 325	-2 838 625
Suunnitelman mukaiset poistot	-192 768	-227 870	84,60 %	35 102	-194 987

9.3 Lukio

Perustehtävä ja toiminta-ajatus

Vastuualueen toimintakertomus

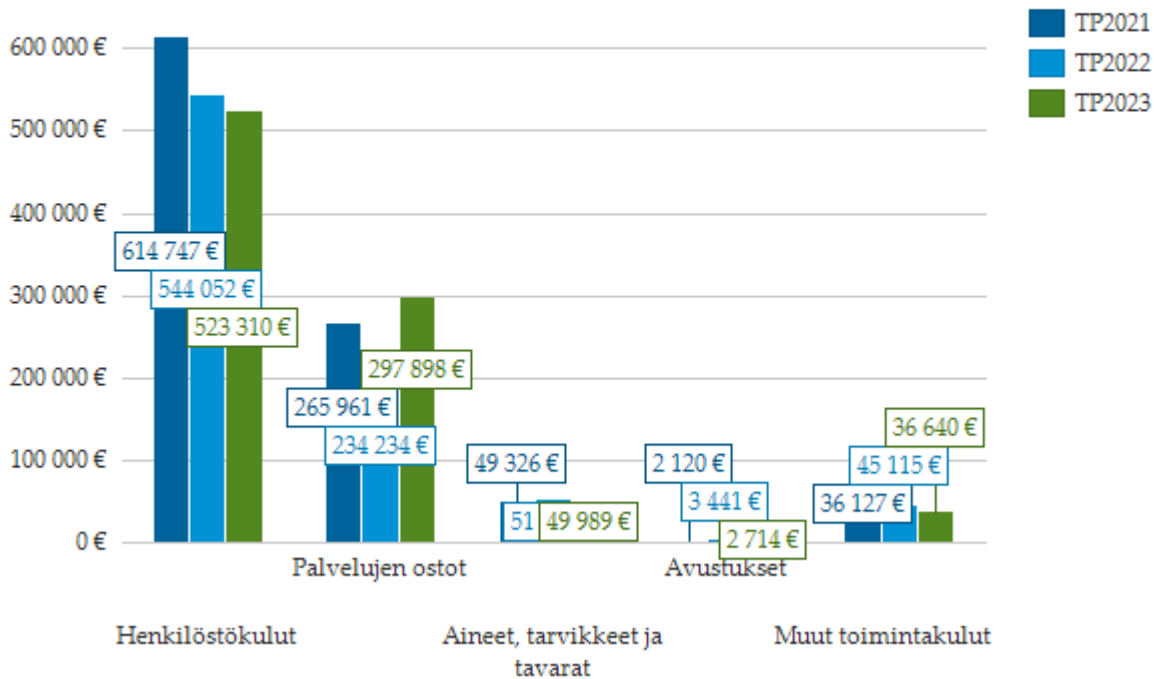
Lukion toimintavuosi oli kokonaisuudessaan varsin normaali. Kansainvälisyystoiminta oli käynnissä aktiivisesti ja ylioppilaskirjoitukset järjestettiin keväällä sekä syksyllä tavanomaiseen tapaan.

Lukion opiskelijaetuja parannettiin jälleen vuoden aikana ottamalla käyttöön kuntosalietu. Lukion etujen säilyminen ja kehittäminen on jatkossakin tärkeää, jotta oppilaitoksen houkuttelevuus säilyy. Lukion merkitys paikkakunnallemme on hyvin keskeinen myös perusopetuksen laajan ja laadukkaan opetuksen turvaamisessa.

Lukion opiskelijamäärä on laskenut lukuvuodesta 2020-2021, jolloin se kävi huippulukemissa hieman yli 70 opiskelijassa ollen viime vuonna syksyllä 35. Opiskelijamäärän lasku ei kuitenkaan ole pienentänyt opettajien palkkakustannuksia ja kuljetuskustannuksia samassa suhteessa, jolloin talousarvioon varatut määrärahat eivät riittäneet. Kokonaisuutenaan lukion talousarvio ylittyi noin 76 000 eurolla (110,8 %).

Toimintakulut

Tyhjä vuosittainen

	TP2023	TA2023	TOT%	Muutos € TA2023vsTP2023	TP2022
TOIMINTATUOTOT	175 550	141 000	124,50 %	34 550	122 124
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	-910 552	-815 480	111,66 %	-95 072	-878 579
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-735 002	-674 480	108,97 %	-60 522	-756 455
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 015	-31 540	104,68 %	-1 475	-30 655

9.4. Varhaiskasvatus

Perustehtävä ja toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen vastuualueelle kuuluvat lainsäädännön edellyttämät päivähoidon palvelut, lasten kotihoidon tuki ja esiopetus. Päivähoitoa järjestetään päiväkodissa tai perhepäivähoitona yksityiskodissa joko hoitajan tai lasten kotona. Esiopetus järjestetään päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteisyyssä huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

	2019	2020	2021	2022	2023
--	------	------	------	------	------

Päivähoito					
Lapsia päivähoidossa 31.12.	88	91	80	80	78
Läsnäolopäivät yhteensä	12 679	11 640	12 266	12 761	12462
Päiväkoti	9 036	9 548	11 172	11 832	11764
Ryhmäperhepäivähoito	1 807	867	0	0	0
Perhepäivähoito	1 678	1 225	1 094	929	698
Esiopetus					
Lapsia	24	22	15	34	21
Läsnäolopäivät	3 319	2 848	3 004	3 664	4170
Lasten kotihoidontuki					
Lasten kotihoidontukea saavien lasten määrä keskimäärin /kk	21	20	19	21	22

Vastuualueen toimintakertomus

Varhaiskasvatuspalvelut olivat edelleen kokonaan maksuttomia. Lasten kokonaismäärä pysyi edellisten vuosien tasolla. Kevätlukukauden 2023 päiväkodissa toimi vielä viisi päiväkotiryhmää esiopetusikäisten ison ikäluokan (34) vuoksi. Syksyllä palattiin neljään päiväkotiryhmään. Esiopetukseen osallistuvista lapsista suurin osa osallistui täydentävään varhaiskasvatukseen.

Toinen omassa kodissaan työskentelevä perhepäivähoitaja eläköityi keväällä.

Maahanmuuttajataustaisista varhaiskasvatukseen osallistuneista ukrainalaislapsista (5) tuli keväällä Vaalan kuntalaisia. Yhteisen kielen puuttuessa erityisesti huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä apuna käytettiin tulkkipalveluita sekä hyödynnettiin henkilökunnasta löytynyttä osaamista. Määräaikaista kasvatushenkilöstöä palkattiin mahdollisuuksien mukaan. Syksyllä yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimi täytettiin toistaiseksi voimassa olevana. Koulun erityisopettaja vastasi varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävistä osa-aikaisesti.

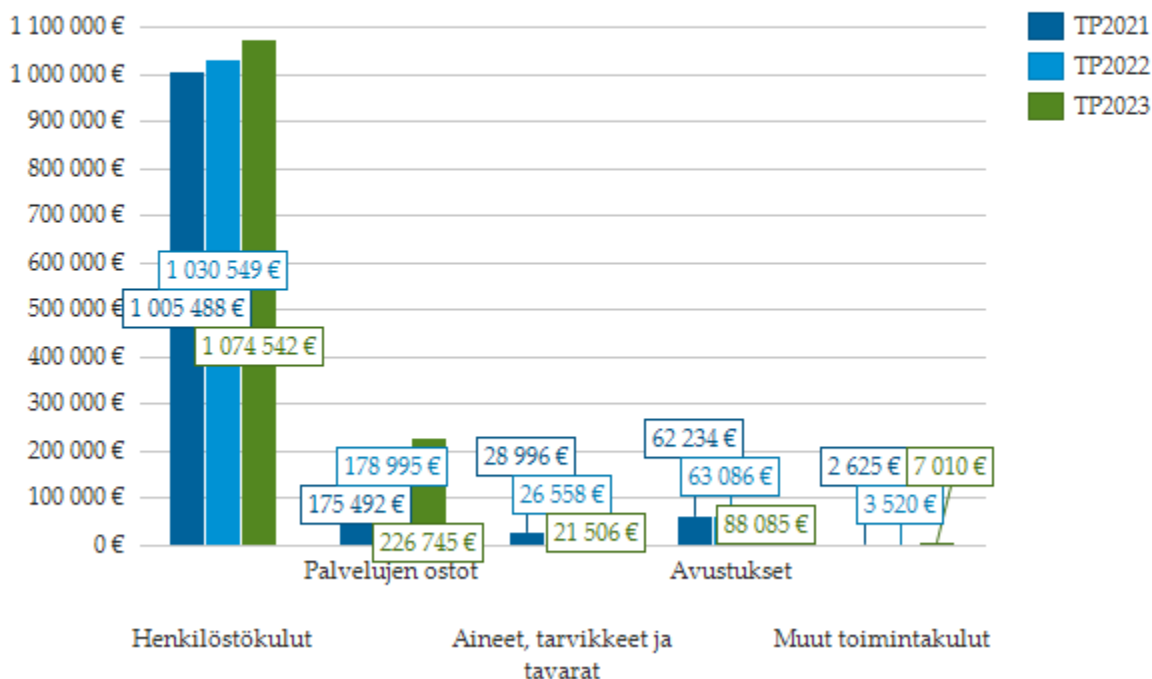
Koronan jo hieman hellittäessä keväällä päästiin taas järjestämään varhaiskasvatuksen kevätjuhla koulun salissa. Etäyhteyksien hyödyntäminen jäi pysyväksi käytännöksi koulutusten ja kokousten järjestämisessä. Erilaisten järjestelmien rakentuminen, kuten varhaiskasvatuksen Wilma ja opetushallituksen ylläpitämä Varda-tietovaranto, vaativat vielä ylimääräistä työpanosta.

Valtuusto teki päätöksen varhaiskasvatuksen kasvatus- ja ohjaushenkilöstölle maksettavasta vaaterahakoikeilusta.

Valtakunnallinen 1.8.2021 alkanut kaksivuotinen esiopetuskokeilu jatkui vuonna 2023. Vaalan kunta on ko. kokeilussa mukana yhtenä verrokkikuntana.

Toimintakulut

Työjä vuosittainen

	TP2023	TA2023	TOT%	Muutos € TA2023vsTP2023	TP2022
TOIMINTATUOTOT	58 099	10 000	580,99 %	48 099	8 875
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	-1 417 889	-1 439 490	98,50 %	21 601	-1 302 708
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 359 790	-1 429 490	95,12 %	69 700	-1 293 833
Suunnitelman mukaiset poistot	-43 267	-43 270	99,99 %	3	-43 267

9.5 Kansalaisopisto

Perustehtävä ja toiminta-ajatus

Kunnassa toimii kansalaisopisto, joka on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos ja joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi. Koulutustehtävä: Oulujärven kansalaisopisto järjestää koulutusta, joka painottuu musiikkiin, liikuntaan, kuvataiteisiin ja muotoiluun sekä kädentaitoihin.

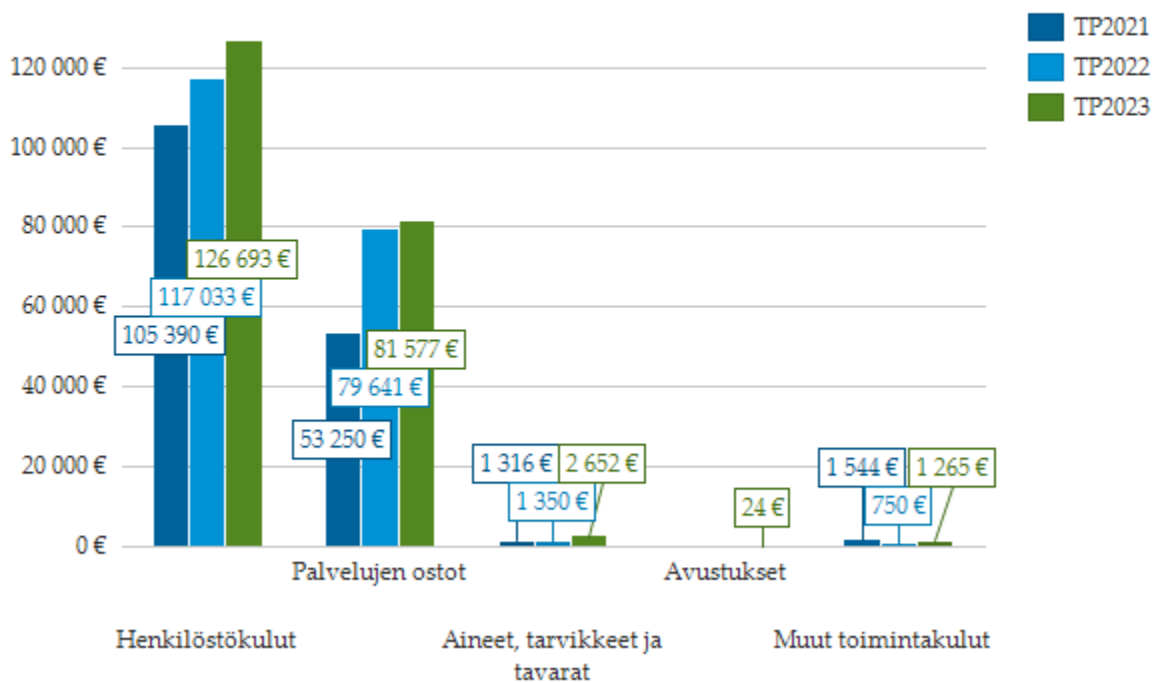
Kansalaisopistotoiminta tukee elinikäistä oppimista ja tarjoaa monipuolista harrastustoimintaa ja koulutusta omassa kunnassa huomioiden myös erityisryhmät.

Vastuualueen toimintakertomus

Kansalaisopisto jatkoi toimintaansa pääsääntöisesti totutulla tavalla tarjoamalla kuntalaisille runsaasti erilaisia kursseja ja sitä kautta tärkeitä hyvinvointipalveluja. Kansalaisopiston toiminta virkistyi merkittävästi ja sekä kurssien määrä että toimintaan osallistujien kokonaismäärä kasvoi selvästi edelliseen vuoteen verrattuna. Kurssien määrä oli 118 ja osallistujia 987. Toiminnan pirstyminen näkyi talousarviossa toteuman ollessa opiston osalta oli 134,9 %.

Toimintakulut

Tyhjä vuosittainen

	TP2023	TA2023	TOT%	Muutos € TA2023vsTP2023	TP2022
TOIMINTATUOTOT	34 036	45 000	75,64 %	-10 964	28 838
Valmistus omaan käyttöön					
TOIMINTAKULUT	-212 212	-177 210	119,75 %	-35 002	-198 775
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-178 176	-132 210	134,77 %	-45 966	-169 937
Suunnitelman mukaiset poistot					